

CARLES PORTELL, DE CELME SL

L'home que calça Xina

La seua vida ha canviat molt des que el setembre de 1985 volà en un DC-8 junt amb Carmen Romero, Felipe González, Miguel Boyer, Julio Feo i 32 empresaris, camí de la Ciutat Prohibida. Des d'aleshores viatja 5 o 6 vegades a l'any al país de Lao-Tsé i passa, com Charlton Heston, 55 dies a Pequín.

La immensa República Popular que dirigeix el primer ministre Deng Xiaoping i el cap del PC, Zhao Ziyang, posava en les seues mans ni més ni menys que la reconversió tecnològica del calcer per a tota la Xina. L'encàrrec era de gegants: capacitar-la per a assegurar la producció anual de 500 milions de parells de sabates, de cara al mercat exterior. És a dir, calçar la meitat del poble xinès, que, idealment, necessita mil milions de sandàlies, botes i mocassins.

Les regions de Liaoning, Anhui i Beijing, més de 200 milions d'habitants, ja van sent planificades per Celme, SL, Construccions Mecàniques, el grup d'empreses que presideix Carles Portell Camacho, una indústria model dedicada a la fabricació de maquinària i sistemes productius per al calcer, amb tecnologia absolutament pròpia, ubicada a Elda. El govern postmaoista de Pequín, minuciós pagador en dòlars, va triar, entre desenes d'ofertes nord-americanes i europees, la proposta de Carles Portell per aixecar un complex sabater a Shanghai. Era el començament.

Però tot venia de temps enrere. L'1 de febrer de 1985, Celme ja tenia acordats set convenis per a industrialitzar altres tantes factories més enllà de la Gran Muralla. Temps després, els responsables de la reforma groga deien del complex eldenc que era «el que millor funciona a Shanghai». Quan acaba tot el projecte, més de 1.200 persones treballaran en una cadena Celme-Pequín directament. A més dels

Felipe González el va triar per al seu viatge a la Xina i el president Deng Xiaoping li va encarregar una obra històrica: preparar, des d'Elda, la reconversió del calçat en el país dels mandarins.

Ismael L. Belda

—Entre el govern de Pequín i la sabata d'un xinès tan sols hi ha un nom, el de Carles Portell... ¿Res més?

—No. Avui no.

—¿I pot ser alhora a Elda i Shanghai?

—El que passa és que s'ha d'atendre allò, i anar-hi com si fóra una capital més. Hi ha empreses que tenen delegació a Barcelona i tenen cura d'aquesta plaça. Shanghai és igual. Si no, no funcionaria.

Carles Portell amb una representació xinesa a Elda.

que hauran de completar el llarguíssim tren sabater en els tallers auxiliars de soles, talons, cercols i formes.

Avui les fàbriques de Carles Portell i el seu equip instal·lades a Xina tenen medalla d'or i guanyen tots els concursos de sabates, encara que per a aquest barceloní de 50 anys recentment complits, que vingué a Elda per a casar-se i quedar-se a viure-hi, no era una cosa nova. Sota la seua presidència, Celme ha rebut dues medalles d'or a l'exportació i alguns masters de qualitat. Els seus sistemes modulars, tan desitjats pels nous emperadors rojos, i les seues màquines originals han triomfat també als Estats Units, Itàlia, França, Alemanya, Mèxic o Xile.

—I, sense eixir de la comarca, es passa el dia entre xinesos i russos.

—Són constants les comissions xineses, i últimament russes, que ens visiten. Les delegacions acudeixen a Elx, Elda, València, Madrid...

—Independentment de com li va, ¿té vostè una concepció globalment positiva d'aquell viatge?

—Molt positiva, molt.

—Hi ha empresaris que no n'estan tant, de contents...

—Tenim tendència a no ser objectius. De tot fem una tragèdia. Shakespeare hauria d'haver nascut ací. Des del punt de vista de la imatge ja va ser molt positiu. I després hi ha qui ha fet coses amb molt d'èxit i ens estan pres-

Atracció oriental

Encara que el conjunt del capital estranger no ha variat sensiblement les xifres d'inversió, Xina registrà el 1987 fins 4.000 ofertes del capital extramurs, augmentant en un 40 per cent la xifra de projectes interessats per les noves empreses mixtes o *joint-ventures*. Naus excessivament antigues, de poca elasticitat productiva i d'una tècnica pre-socialista, obren camp a l'amic occidental, que, molt sovint, ha d'esperar que minven les agres polèmiques entre els dirigents de la reforma polític-econòmica i els caducs buròcrates del partit.

Els vells palanquins colonials i les massives bicicletes han donat pas als turismes que la poderosa Peugeot fabrica a Canton, els camions que a Nanking acobla la Fiat i l'esportiu Jeep que al Pequín de les mil·lenàries trenes produeix l'American Motors. Però és la Volkswagen la que va davant amb els 12.000 vehicles que aquest any eixiran dels seus tallers a Anting, on hi ha empleats 35 alemanys i 2.000 operaris nadius.

Amb una balança favorable a l'Estat espanyol de 15.000 milions de dòlars, el comerç bilateral va registrar l'any passat un volum de 518 milions de dòlars. Un conveni de cooperació firmat recentment dirigeix 2.300 milions de pessetes en crèdits a un total de vint projectes cap a Xina. La Babcock Wilcox ja hi és, igual que Dragados y Construcciones i Explosivos Rio Tinto-KIO, que ja comercialitza la seua química i els famosos fertilitzants. Per les regions de Hubei i de Zhejiang han de llançar-se 90.000 línies telefòniques digitals a càrrec de Standard i Telefónica.

Técnicas Reunidas va al capdavant. Els xinesos, que reclamen maquinària tèxtil per a la regió de Jiangsu, ciment per a Shanghai i sabates per a tota la república, acordaren mitjançant la Corporació Nacional d'Importació i Exportació de Tecnologia, un contracte monstre de 200 milions de dòlars amb TR, encarregada d'organitzar una macrofactoria a Liao-Ning, al nord-est de Pequín, per a elaborar primeres matèries de sabons i detergents. Sens dubte, la Xina atrau. □

«Després de conèixer la cultura xinesa, busque el triúmf, però d'una altra manera».

tigiant. No, la veritat dels fracassos ha estat la falta d'experiència. Moltes vegades et feia la impressió que negociaves en l'aire, no sabies de què parlaven. Però és que ells, els xinesos, tampoc no ho sabien. Realment hi havia molts conceptes que no els tenien i era molt difícil entendre'ns. Però, possibilitats, les tens totes.

—¿Per què l'organització industrial dels països socialistes generalment és deficitària?

—¡No, no, no! ¡Compte! ¡No caiguem en errors! Són països que tenen una indústria pesada molt important, molt ben preparada, molt eficaç..., tant a la Xina com a Rússia. El que passa és que, com no compten amb un mercat de consum interior, no han pogut avançar prou en la indústria lleugera. Saben que han d'obrir-se a Occident i ho estan fent per a aquesta indústria.

—És a dir, que per a Celme i els industrials del calcer ara toca aterrar a Moscou.

—Rússia ha de ser la continuació de Xina.

—¿I després?

—Potser serà l'hora d'Hongria. És molt fàcil seguir el camí. L'economia dels països socialistes serà la que determine l'obertura.

—Seria el gran respir econòmic per a les comarques sabateres del País Valencià.

—¡I per al món! Ara, s'ha acabat el comerç típic de mercaders. Aquests països ho tenen tot i els basta telefonar per tenir immediatament dos-cents tipus de marques d'olives o de camions o de mantes, el que siga. Tot sense moure's.

—Perquè són països on el consum es dispara...

—Sí, són una potència. I faran molt bé de controlar-ho. No arribar a les nostres bogeries. El nostre món occidental va molt de pressa i l'atur actual és fruit d'aquesta acceleració, és el percentatge negatiu d'aquest ritme desajustat. Però ells també van molt lents. Si aconseguixen un ritme superior, la seua forma de vida no és dolenta. Són gent més sana que nosaltres.

—Xina canvia ràpidament.

—Sota Deng Xiaoping, el gran president dels darrers anys, aquest país comunista que és Xina va començar una reforma agrària que atorgava una petita privatització als camperols. Llavors es va donar el fenomen que a Xina, que abans era deficitària en alimentació, sobrava menjar. Aquest èxit en l'agricultura els ha animat a continuar en la indústria. El canvi de Gorbaxov no direm que està fonamentalment inspirat per Xina, però... és un mecanisme en cadena.

—Fins ara s'ha comptat amb una adequada política comercial exterior per als nostres empresaris.

—Adequada... o expansionista, ¡eh! D'obertura. I els últims anys es va fent. Però passa que als nostres organismes els falta experiència. Tot el nostre tei-

xit empresarial, polític, comercial, és encara verge.

—Els empresaris, doncs, no han de témer res...

—Jo els veig un gran futur. Animaria a tots els de la indústria lleugera que adreçaren els seus projectes als països socialistes, que seguesquen aquest formidable moviment polític i social. El món coneixerà els 25 anys més esplendorosos de la seua vida. En tot, en economia, en tecnologia, en convivència...

—¿Com actua Celme a la Xina?

—No volem fracassar, i per això no tenim pressa. Estem portant a terme el programa acordat amb el govern xinès, no lentament, però sí d'acord amb les possibilitats reals d'aquell país. I perquè hem deixat un treball ben fet i hem arriscat el que era possible, hem aconseguit un èxit fabulós. A partir d'ací ve la verdadera collita de Xina.

—El que ofereixen són sistemes complets de muntatge, ¿no?

—De fa set anys oferim una idea de conjunt. Tot va començar de forma molt senzilla. Vam fer una màquina molt moderna, invenció nostra, i quan la veníem ací, a les fàbriques espanyoles, baixava totalment. El problema és que la gent no utilitzava totes les prestacions, no obtenia rendiment. Vam estudiar el cas, i simplement era que l'estructura de les fàbriques absorbia qualsevol element novedós i de metodologia. D'aquí va arrancar el nostre concepte de treballar amb una idea global. Avui oferim una gamma de maquinària de conjunt. I aquesta idea, que és de concepte, és la ideal per a Xina, on es necessiten obres completes. Per posar un exemple: no fem les tasques o les voreres d'una autopista, fem l'autopista. Donem solucions globals.

—¿La seua activitat i la de l'equip mixt entre Xina i Elda es limita, a Àsia, al calcer?

—Tot i que ens han oferit moltes coses, no volem eixir del calcer. Però sí que estem disposats a la col·laboració amb qualsevol empresa honrada, seriosa i preparada, conceptes elementals per a entrar en aquests països, que vulga treballar amb nosaltres en altres branques de la indústria xinesa.

—¿Quin lloc poden ocupar-hi les empreses valencianes?

—La indústria lleugera espanyola és important, bona. No necessitem enviar els italians, els alemanys, holandesos, francesos o suecs. Ací tenim indústries i empresaris que ells mateixos no saben qui són. Quan vaig pel món, veig fàbriques de calcer italianes, de maletes alemanyes, de bijuteria holandesa... i veig les d'ací, de ceràmica, d'aixetes, bijuteria, etc., i li puc dir que són empreses molt boniques, molt importants. El que passa és que els nostres empresaris tenen dos grans defectes: l'excessiva humilitat i la comoditat. Hi ha qui pensa que per tenir tan sols un taller a la Malva-rosa o una nau a Crevillent ja no pot competir al món.

—¿I què li interessa a Xina d'aquest còmode i humil empresari?

—Ens necessiten per al moble, el marbre, l'envasament de verdures... Volen conèixer la indústria del joguet, de la maquinària de medicina, del cristall, de la ceràmica... Sí, sí, empreses de la comarca; hi ha possibilitats immenses. La indústria valenciana, particularment l'alacantina, té molt a fer a la Xina.

—¿Què hi ha entre el Carles Portell d'abans i el que ara s'endinsa en el continent asiàtic?

—Abans era un home marcat pel triümf, per l'èxit permanent. Després de conèixer la cultura xinesa busque el mateix, però d'una altra manera. No, no és un canvi, és un enriquiment, una millora. Potser el verdader equilibri. □

Vaixells de Paper

VAIXELLS DE PAPER és una nova col·lecció de caràcter divulgatiu editada conjuntament per la Diputació de Barcelona i el Col·legi de Periodistes de Catalunya que ens acostarà a la realitat passada i recent dels mitjans de comunicació escrits a Catalunya.

1 La premsa a Catalunya

JAUME GUILLAMET

Una síntesi informativa que descriu i analitza la situació actual dels mitjans d'informació escrits a Catalunya.

2 Tele/Estel, Arreu, Oriflama, Canigó i Presència.

JOSEP FAULÍ, IGNASI RIERA, JOSEP Mª HUERTAS, XAVIER DALFÓ, ISABEL CLARA SIMÓ, PAU LANAO I CARMÉ VINYOLÉS.

Cinc revistes catalanes ben diferents, però amb un propòsit comú: recuperar la normalitat perduda durant els anys del franquisme.

Diputació
de Barcelona

Col·legi de Periodistes
de Catalunya